

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
DIRECȚIA GENERALĂ
EDUCAȚIE, TINERET
ȘI SPORT

DETTS
Centru

APPROB:
Șef DETTS sl. Centru
Natalia Strajesco

Natalia Strajesco
19025

RAPORTUL DE ACTIVITATE

al Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Centru
pentru anul 2024

Chișinău

2024

Obiectivele și prioritățile de activitate stabilite pentru anul 2024

Planul anual de activitate al Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Centru pentru anul 2024 a fost întocmit în conformitate cu prevederile Legii nr. 229/2010 “Privind controlul financiar public intern” și Standardele naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin ordinul ministrului Finanțelor nr.189/2015 (SNCI nr.8 „Planificarea, monitorizarea și raportarea privind performanțele”), Legii nr.152/2014 Codul Educațional, Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, Hotărârii Guvernului nr.114/2023 cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare „Educația 2030,, și Programului de implementarea a acesteia pentru anii 2023-2025, Deciziilor CMC, Regulamentul privind organizarea și funcționarea Direcției educației, tineret și sport sectorul Centru, aprobat de DGETS la 26.02.2021, în baza funcțiilor, atribuțiilor și drepturilor direcției, dar și în scopul asigurării respectării cadrului normativ in vigoare privind condițiile de funcționare a instituțiilor de învățământ general din subordine direcției.

Obiectivul prioritar al DETS sectorul Centru pentru anul 2024 rezultă din politicile educaționale ale statului și prevede **dezvoltarea rețelei instituțiilor de învățământ din perspectiva accesului la educație de calitate prin modernizare și consolidare bazei tehnico-materiale din instituțiile de învățământ** din subordine, creșterea performanței prin eficientizarea rețelei, consolidarea capacităților manageriale (gestionarea eficientă și transparentă ale acestora) și asigurarea suportului financiar-contabil performant. DETS sectorul Centru și-a stabilit direcțiile principale de activitate pentru anul 2024 în concordanță cu Planul de activitate al Direcției generale educație, Tineret și sport și în concordanță cu direcțiile prioritare.

În planul anual de activitate al Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Centru pentru anul 2024 au fost stabilite direcțiile prioritare de activitate, după cum urmează:

- modernizarea infrastructurii și bazei tehnico-materiale ale instituțiilor de învățământ general din subordine;
- asigurarea condițiilor normative de funcționare (regimul termic, de iluminare, în condițiile de criză energetică, condiții sanitar-igienice etc.) a instituțiilor de învățământ din subordine;
- efectuarea achizițiilor publice de bunuri, lucrări și servicii, conform standardelor naționale, în vederea asigurării bunei funcționări ai instituțiilor de învățământ din subordine și a Direcției în condițiile de economicitate și eficacitate;
- monitorizarea executării, prin prisma a bunei execuției, contractelor de achiziție publică de bunuri, lucrări și servicii, inclusiv produselor și serviciilor alimentare, livrate instituțiilor de învățământ din subordine;

- asigurarea managementul într-un mod economic, eficient și eficace în cadrul gestionării surselor financiare instituțiilor de învățământ general din subordine;
- respectarea regulilor și politicilor în asigurarea calității documentelor contabile și producerea la timp util de informații de încredere, referitoare la segmentul financiar și de management.

Sistemul aflat în subordinea DETS sectorul Centru, conform situației la 31.12.2024, numărul total de instituții de învățământ, amplasate în sectorul Centru al municipiului Chișinău include: 9 instituții trecuți la un regim de autogestione financiar-economică și 40 de instituții deservite de către DETS sectorul Centru.

Din prima categorie fac parte următoarele instituții:

- Liceul Teroretic "Universul";
- Liceul Teroretic "Gheorghe Asachi";
- Liceul Teroretic "Mihai Viteazul";
- Liceul Teroretic "Minerva";
- Liceul Teroretic "Mihail Koșubinschi";
- Liceul Teoretic "Nicolae Sulac";
- Gimnaziul nr.42;
- Gimnaziul "Dumitru Matcovschi";
- Școala primară-grădinița nr.88.

Cea de-a doua categorie, cu un număr de 7717 copii și cca 1570 persoane (numărul unităților de personal real ocupate la finele perioadei de raportare a constituit 1859,7 unități) include în sine următoarele instituții:

- 24 de instituții de educație timpurie cu cca 4444 copii;
- 4 licee teoretice, cu cca 1909 de elevi;
- 3 gimnazii, cu cca 972 de elevi;
- 1 școală primară, cu cca 130 de elevi;
- 2 școli auxiliare cu cca 167 de copii;
- 2 instituții de tip special (școala special nr.81 pe lângă spitalul de psihiatrie, școala specială pe lângă spitalul fiziopulmonologie) cu cca 95 de elevi;
- 2 instituții extrașcolare (CCC "Floarea Soarelui", CCT "Politehnic"), care sânt frecventate de 2570 copii,
- 2 tabere de odihnă de vară a copiilor ("Cireșarii" și "Zarnița").

Pentru realizarea obiectivului cadru: **Asigurarea condițiilor optime de funcționare a instituțiilor publice de învățământ general din subordine**, DETS sectorul Centru și-a propus următoarele priorități și obiective de activitate (27 acțiuni și 109 subacțiuni) pentru anul 2024:

I. Domeniul EDUCAȚIE cu

Obiectivul general: Asigurarea și monitorizarea accesului copiilor la studii și a calității educaționale oferite de instituțiile de învățământ general din subordine, inclusiv:

- ✓ organizarea calitativă a procesului de alimentație a copiilor/elevilor în instituții de învățământ general subordonate, inclusive prin asigurarea respectării normelor naturale și financiare;
- ✓ asigurarea condițiilor optime de calitate, siguranță și securitate a procesului educațional;
- ✓ dezvoltarea rețelei instituțiilor de învățământ din perspectiva accesului la educație de calitate;
- ✓ asigurarea utilizării eficiente a mijloacelor financiare bugetare;
- ✓ asigurarea transparenței informaționale în procesul decizional în activitatea DETS și a datelor privind gestionarea fondurilor publice.

II. Domeniul EXTRAȘCOLAR cu

Obiectivul general: Dezvoltarea potențialului creativ prin acțiuni extrașcolare în instituțiile din subordine:

- ✓ organizarea odihnei și întinerării elevilor în perioada estivală 2024;
- ✓ asigurarea condițiilor optime de funcționare a instituțiilor de învățământ extrașcolar pentru noul an de studii;
- ✓ asigurarea transparenței informaționale în procesul decizional în activitatea instituții extrașcolare și a datelor privind gestionarea fondurilor publice.

III. Domeniul RESURSE UMANE cu

Obiectivul general: Impulsionare progresului profesional a angajaților din sistemul educațional în instituțiile din subordine, inclusiv:

- ✓ dezvoltarea și formarea continuă a personalului;
- ✓ monitorizarea normelor didactice și remunerarea muncii stabilite;
- ✓ stimularea angajaților din subordine.

IV. Domeniul SISTEMUL INTERN MANAGERIAL cu

Obiectivul general: Asigurarea unui managementul instituțional de calitate, printr-un proces continuu de monitorizare în instituțiile din subordine, inclusiv:

- ✓ autoevaluarea sistemului de control intern managerial;
- ✓ evaluarea proceselor și procedurilor în cadrul DETS;
- ✓ gestionarea riscurilor asociate obiectivelor și activităților desfășurate, inclusiv riscuri de corupție;
- ✓ prezentarea rapoartelor privind implementarea recomandărilor într-un remedierea deficiențelor, constatate în misiunile de audit.

V. Domeniul BAZA TEHNICO-MATERIALĂ cu

Obiectivul general: Dezvoltarea rețelei instituțiilor de învățământ din perspectiva accesului la educație de calitate prin consolidarea bazei tehnico-materiale și didactice din instituțiile de învățământ preșcolar, special, primar și secundar din subordine, inclusiv:

- ✓ asigurarea ținerii evidenței contabile a activelor materiale, creanțelor și datoriiilor;
- ✓ controlul asupra integrității bunurilor, stabilirea existenței efective a mijloacelor fixe, activelor nemateriale, stocurilor de mărfuri și materiale, produselor alimentate, volumului producției în curs de execuție;
- ✓ consolidarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ subordonate;
- ✓ îmbunătățire condițiilor de funcționare a bazei tehnico-materiale prin renovarea utilajului și inventarului, asigurarea cu utilaj tehnologic pentru accesul și promovarea aplicării tehnologiilor informaționale;
- ✓ asigurarea monitorizării respectării normelor contractuale în modulul stabilit de legislația în vigoare,

I Caracteristica instituțiilor aflate în subordinea DETS sectorul Centru

1.1. Instituții de educație preșcolară

Conform situației de la 31 decembrie 2024, în subordinea DETS sectorul Centru, funcționau 24 de instituții de educație timpurie. Numărul de grupe funcționale a constituit 188 de unități sau cu 3 grupe de creșă mai multe în comparație cu anul trecut (inclusiv, 24 grupe de creșă) și numărul de copii înscriși în liste – 4503 de persoane (inclusiv 73 de copii din Ucraina), cu creșterea lentă cu 1.3% fața de anul precedent. Pentru anul 2024 au fost aprobate statele de personal ale acestora, care cuprind 1074,9 de unități aprobate (1025,2 real ocupate)

Informația cu privire la repartizarea pe grupe de vârstă și frecvența copiilor pentru anul 2024

N/ N	Vârsta copiilor	Numărul		Creștere/ descreștere %		Medie ponderată anuală							
		Grupe (unități)		Copii pe lista		Grupe		Copii		Numărul copii frecvenți		Frecvența medie,%	
		2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
1.	2-3 ani	21	24	445	530	100,0	114,3	101,5	119,1	310	355	69,6	67,0
2.	3-4 ani	38	43	895	950	111,7	113,1	108,3	106,1	656	649	73,3	68,3
3.	4-5 ani	40	42	949	1018	102,5	105,0	101,0	107,2	658	700	69,3	68,8
4.	5-6 ani	44	39	1080	978	97,8	88,6	101,2	90,5	704	714	65,2	73,0
5.	6-7 ani	42	41	1075	1027	100,0	97,6	105,7	95,5	741	764	68,9	74,4
Total		185	188	4444	4503	102,2	101,6	103,6	101,3	3069	3182	69,0	70,7

Analizând informația cu privire la repartizarea pe grupe și frecvența copiilor pentru anul 2024 se constată următoarele:

- ✓ Numărul de grupe a crescut de la 185 până la 188 sau cu 1,6 la sută, e de menționat că numărul de grupe pentru copii de vârsta 2-3, 3-4 și 4-5 ani a crescut semnificativ, consecutiv 14,3 %, 13,1 % și 5,0 %. În același timp s-a constatat că numărul de grupe pentru copii de vârsta 5-6 și 6-7 ani a scăzut cu 11,4 % și 2,4 % consecutiv
- ✓ Copii pe lista pentru anul de raportare în comparație cu anul 2023 a crescut de la 4444 până la 4503 sau cu 1,3 %, înregistrând o creștere semnificativă copiilor pe listă de vârsta 2-3, 3-4 și 4-5 ani cu 85 (19,1%), 55 (6,1%), 69 (7.2%) copii consecutiv și descreștere copiilor pe listă pe categorii de vârsta 5-6 și 6-7 ani cu 102 (9,5%) și 48 (4,5%) copii.
- ✓ Frecvența medie raportată a instituțiilor din subordine a constituit 3182 copii sau 71 la sută din numărul de copii înscriși în listă și a crescut în comparație cu anul precedent cu 2 %, constatând o frecvența cea mai majoră la nivel de 74,4 % in grupa de copii de vârsta 6-7 ani.

O atenție deosebită vizează frecvența copiilor în grădinițele din subordine a DETS sectorul Centru.

Informația cu privire la frecvența medie a copiilor în instituțiile perșcolare pentru anii 2023-2024

Nr/o	Denumirea instituției	Frecvența medie a copiilor					
		ANUL 2023		ANUL 2024			
		copii pe lista medie pe an	copii frecvenți, medie pe an	copii pe lista medie pe an	copii frecvenți, medie pe an		
1	Gr.6	270	196	72,6	278	200	71,9

2	Gr.7	351	223	63,5	351	233	66,4
3	Gr.8	424	262	61,8	427	282	66,0
4	Gr.12	85	58	68,2	82	57	69,5
5	Gr.15	76	62	81,6	83	57	68,7
6	Gr.23	118	78	66,1	132	101	76,5
7	Gr.46	136	97	71,3	129	100	77,5
8	Gr.53	87	61	70,1	81	61	75,3
9	Gr.55	178	124	69,7	166	125	75,3
10	Gr.59	180	130	72,2	188	139	73,9
11	Gr.60	60	43	71,7	64	44	68,8
12	Gr.73	113	76	67,3	115	75	65,2
13	Gr. 8	142	93	65,5	140	100	71,4
14	Gr.92	179	115	64,2	170	117	68,8
15	Gr.125	174	130	74,7	202	152	75,2
16	Gr.133	144	110	76,4	145	111	76,6
17	Gr.156	189	161	85,2	204	143	70,1
18	Gr.167*	65	47	72,3	69	53	76,8
19	Gr.174	230	152	66,1	218	158	72,5
20	Gr.175	288	178	61,8	299	198	66,2
21	Gr.210	324	236	72,8	321	224	69,8
22	Gr.226	208	150	72,1	210	147	70,0
23	Gr.227	365	245	67,1	359	254	70,8
24	Gr. V.Luppu	58	42	72,4	70	51	72,9
TOTAL		4444	3069	69,1	4503	3182	70,7

*Gr. nr.167 pentru copii cu necesități speciale

În anul 2024, frecvența medie în instituțiile preșcolare subordonate a constituit 71 %. Prin urmare, nivelul cel mai jos al frecvenței copiilor înmatriculați în instituțiile preșcolare a fost de 65,2 % (grădinița nr.73), cel mai ridicat fiind

de 76,6 la sută (grădinița nr.133). Sub frecvența medie din 24 de IET a căzut 10 instituții (Gr. nr. 7, 8, 12, 15, 60, 73, 92, 175, 210, 226).

Reeșând din expuse , situația ne impune s-ă atragem o atenție deosebită instituțiilor care sunt vizate ca scadenți sub medie frecvenței calculată, pentru a preveni riscuri semnificative, care pot afecta eficacitatea și eficiența activităților planificate.

Instituțiile de educație timpurie activează cu program săptămânal de 5 zile. Procesul educațional în instituții se realizează în limba română și rusă, după cum urmează:

- în limba română - în 16 instituții (Gr. nr. 7, 15, 46, 53, 55, 59, 73, 78, 92, 125, 133, 167, 174, 210, 226, 227);
- în limba rusă - în 2 instituții (Gr. nr. 12 și 3 grupe Liceul Vasile Lupu);
- în limba română și rusă - în 6 instituții (Gr. nr. 6, 8, 23, 60, 156, 175).

1.2 Instituții de învățământ primar și secundar general

În subordinea DETS sectorul Centru se află 12 instituții de învățământ primar și secundar general, cu 178 clase, 3374 elevi (inclusiv ___ copii din Ucraina) și 713,4 de unități aprobate (real ocupate 643,4).

Procesul educațional în instituții se realizează în limba română și rusă, după cum urmează:

- în limba română - în 6 instituții (Școala primară – grădiniță nr. 226, Gimnaziul „A. Păunescu”, Gimnaziul nr.53, Școala specială-internat nr.5, Școala auxiliară nr.7, Complexul educațional “STEAM” (fostul Gimnaziul-întenat nr.3));
- în limba rusă - în 3 instituții (LT “T.Maiorescu”, LT “”C.Sibirski”, LT “V.Lupu”);
- în limba română și rusă – 3 instituții (LT pentru copii cu deficiențe de vedere, Gimnaziul nr.81, LT C.Sibirski).

**Informația cu privire la numărul de clase și elevi în instituțiile
subordonate pentru anii 2023-2024**

Programa/ instituții	Clase/ copii anul 2023 la situația 31.12.2023						Clase/ copii anul 2023 la situația 31.12.2024						Diferența +/- clase/copii			
	I-IV		V-IX		X-XII		Total		I-IV		V-IX		X-XII		Total	
	clase	copii	clase	copii	clase	copii	clase	copii	clase	copii	clase	copii	clase	copii	clase	copii
8803	5	130					5	130	5	125						
Șc. Nr. 226	5	130					5	130	5	125						
8804	23	551	21	421			44	972	25	623	22	458			47	1081
A.Păunescu	10	251	7	180			17	431	9	226	7	172			16	398
Gimnaz. 53	8	198	9	187			17	385	8	218	10	213			18	431
STEAM	5	102	5	54			10	156	8	179	5	73			13	252
8806	25	670	31	806	16	360	72	1836	24	657	32	859	16	360	72	1876
L.T.T.M.	7	164	8	201	4	79	19	444	7	178	8	199	4	79	19	456
L.T.C.S.	10	302	13	347	6	154	29	803	9	277	14	381	6	154	29	812
L.T.V.L.	8	204	10	258	6	127	24	589	8	202	10	279	6	127	24	608
8805	19	133	25	176	4	22	48	331	19	129	29	165	6	14	54	308
Șc. aux. 5	6	37	5	39			11	76	6	44	6	43			12	87
Șc. aux. 7	6	43	6	48			12	91	5	41	6	49			11	90
LTCVD	4	27	7	39	2	7	13	73	4	22	7	38	2	4	13	64
Gimm. nr.81	1	8	3	22			4	30	2	8	5	17	2		9	25

L.T.C.S. spital.	2	18	4	28	2	15	8	61	2	14	5	18	2	10	9	42	+1	-19
Total	72	1484	77	1403	20	382	169	3269	73	1534	83	1482	22	374	178	3390	+9	+121

Analizând informația cu privire la numărul de clase și elevi în instituțiile subordonate pentru anul 2024 se constată următoarele:

- ✓ Numărul de clase a crescut de la 169 până la 178 sau cu 5,3 la sută, e de menționat că numărul de elevii s-a majorat până la 3390, sau cu 3,7% ;
- ✓ Creștere semnificativă elevelor (109 elevi) sau cu 11 la sută s-a constatat pe programul/subprogramul 8804, cu majorarea numărului de clase cu 6,8 % (3 clase);
- ✓ Creștere numărului de clasele de la 48 în anul 2023 până la 54 în anul 2024, sau cu 12,5% s-a constatat pe programul/subprogramul 8805, numărul de elevi fiind micșorat cu 23 elevi, cauza fiind condițiile speciale de educație pentru elevi înmatriculați.

1.3. Instituții de învățământ extrașcolar

Pe parcursul anului 2024 în sectorul Centru au funcționat 2 instituții extrașcolare – Centrul de Creație a Copiilor “Floarea Soarelui” și Centrul de Creație Tehnică pentru copii și adolescenți „Politehnic”, cu 183 de cercuri extrașcolare, care au fost frecventate de cca 2500 copii.

În sectorul Centru s-au organizat Tabere cu sejur de zi în 3 instituții de învățământ (Gimnaziul A. Păunescu, L.T. V. Lupu și L.T. C. Sibirschi) cu un contingent de 195 elevi în total, care au activat într-un schimb, în luna iunie 2024, în timp de 15 zile. Bugetul taberelor de sejur de zi a constituit 497,3 mii lei.

În sezonul estival 2024 a activat tabăra de odihnă de vară "Cireșarii" din or. Vadul lui Vodă. Activitatea acesteia a fost organizată în 7 schimburi, cu câte 10 zile pentru un contingent total de 1750 elevi (câte 250 copii/schimb). Bugetul total pentru organizarea taberei "Cireșarii" a fost executat la nivel de 8475,0, inclusiv: alocate din bugetul municipal 6475,0 mii lei și 1021,5 mii lei venituri colectate.

Pentru bună activitate a taberelor, toate instituțiile nominalizate au fost dotate cu produse sanitaro-igienice, detergenți în suma de 13,0 mii lei, rechizite de birou 11,2 mii lei, inventar moale și inventar sportiv, mobilier și utilaj 713,1 mii lei.

II. Descrierea generală a executării bugetului DETS sectorul Centru

2.1 Pentru anulul financiar 2024 au fost aprobate mijloace financiare la venituri în sumă de **322177,5 mii lei**. Plan precizat a părții de venituri a constituit **383760, 0 mii lei**. Concomitet, partea de venit pentru anulul 2024 s-a executat cu suma de **371782,5 mii lei, sau 96,9** la sută față de planul precizat. În comparație cu anul precedent, executarea părții de venituri a constituit **106,7 %**.

2.2 Pentru anulul financiar 2024 au fost aprobate mijloace financiare la cheltuieli și active nefinanciare în sumă de **322198,2 mii lei**. Plan precizat a părții de cheltuieli a constituit **383780,7 mii lei** (diferența între partea de venituri și cheltuieli, soldul de mijloace bănești la începutul perioadei în sumă de **20,7 mii lei**). În anul 2024 executarea cheltuielilor și activelor nefinanciare s-a soldat cu suma de **371095,3 mii lei**, cea ce a constituit în comparație cu planul precizat **96,7** la sută. În comparație cu anul precedent executarea părții de cheltuieli a constituit **106,6** la sută.

2.3 Creanțe și datorii totale *la partea de venituri* - **957,7 mii lei și 50,8 mii lei consecutiv, inclusiv:**

- ✓ Creanțe: încasări de la prestarea serviciilor cu plată **881,9 mii lei**, datoria (luna decembrie) părinților pentru frecventarea instituțiilor de educație timpurie; plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului **75,8 mii lei** datoria, arendașilor pentru arendă și servicii comunale.
- ✓ Datorii: încasări de la prestarea serviciilor cu plată **50,8 mii lei** plata în avans părinților pentru frecventarea instituțiilor de educație timpurie din care **6,7 mii lei** este cu termen expirat.

2.4 Creanțe și datorii totale **la partea de cheltuieli - 20,8 mii lei** sau sa micșorat cu **94 %** față de anul precedent și **23156,5 mii lei** cu majorarea lentă față de anul 2023 cu **1 p.p.**, consecutiv, inclusiv:

- ✓ Creanțe: plăți în avans, pentru luna decembrie, a serviciilor comunale - **20, 8 mii lei**.

- ✓ Datorii (toate datoriile sunt formate numai din datoriile lunii decembrie a anului 2024, datorii cu termen expirat nu sunt): retribuirea muncii și contribuții de asigurări sociale obligatorii -**19677,9 mii lei**; energia termică **2491,5 mii lei**, gaze **42,7 mii lei**, apă și canalizarea **161,2 mii lei**, alte servicii comunale **43,5 mii lei**, servicii informaționale și telecomunicații **0,7 mii lei**; servicii neatribuite altor alinaite **656,1 mii lei**, dintre care, pentru servicii de alimentație la școli, licee și gimnazii **648,1 mii lei**, salariul conform contractului de prestare a serviciilor **8,0 mii lei**, indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă – **82, 9 mii lei**.

2.5 Active nefinanciare creanțe și datorii totale **2,2 mii lei** și **906,9 mii lei** consecutiv, inclusiv

- ✓ Creanțe: procurarea combustibilului – **2,2 mii lei**.
- ✓ Datotii (toate datoriile sunt formate numai din datoriile lunii decembrie a anului 2024, datorii cu termen expirat nu sunt): reparația capitală ale clădirilor **20,5 mii lei**; procurarea produselor alimentare **885,8 mii lei**; procurarea altor materiale (apa potabilă pentru IET) **0,6 mii lei**.

2.6 Mijloace temporar intrate în posesia instituției, suma totală fiind de **456,1 mii lei, inclusiv**: garanția pentru ofertă – **235,7 mii lei** și garanția de bună execuție – **229,4 mii lei**.

2.7. Partea de venituri DETS sectorul Centru

Pentru întreținerea instituțiilor de învățământ preuniversitar, instituțiilor preșcolare și extrașcolare, desfășurarea acțiunilor în domeniul învățământului pentru Direcția Educație Tineret și Sport sl. Centru pentru anul 2024 au fost aprobate inițial venituri în sumă de **322177,5 mii lei**.

Plan precizat a constituit **383760, 0 mii lei**. Modificarea planului aprobat inițial a avut loc din cauza alocațiilor și cheltuielilor suplimentare a surselor financiare conform Deciziei CMC și Dispozițiilor Primarului General (Decizia CMC nr.7/3 din 18.04.2024; Dispozițiile PG nr.663-d din 29.12.2023, nr.196-d din 20.05.2024, nr.248-d din 18.06.2024, nr.206-d din 24.05.2024, nr.352-d din 22.08.2024, nr.358-d din 23.08.2024, nr.384-d din 06.09.2024, nr.401-d din 13.09.2024, nr.471-d (anexa1) din 11.10.2024, nr.471-d (anexa3) din 11.10.2024, nr.519-d din 14.11.2024, nr.519-d (anexa2) din 14.11.2024, nr.558-d(anexa1) din 05.12.2024, nr.558-d anexa2) din 05.12.2024, nr.585-d din 27.12.2024).

Conform raportului anual executarea părții de venit pentru anul 2024 a fost realizată în suma **371782,5 mii lei, sau 96,9** la sută față de prevederile anuale precizate. Comparativ cu anul 2023 veniturile bugetului DETS sec. Centru s-au majorat cu **6.7 %**.

2.8 Partea de cheltuieli DETS sectorul Centru

Pentru anul 2024 cheltuielile bugetului DETS sec. Centru au fost aprobate inițial în suma de **322198,2 mii lei, sau 6.7 mii lei**.

Pe parcursul anului la cheltuielile aprobate au fost operate modificări aprobate prin Deciziile CMC și Dispozițiile primarului sus-menționate în rezultatul cărora volumul total al cheltuielilor a fost majorat până la **375224 383780,7 mii lei**

Majorarea cheltuielilor bugetului DETS sec. Centru pentru anul 2024 a fost determinată în special de :

- alocarea surselor financiare pentru cheltuieli salariale ;
- alocarea surselor financiare pentru reparații capitale ale clădirilor și construcțiilor special și procurarea materialelor;
- asigurare amenajării teritoriilor instituțiilor din subordine.

Cele mai considerabile majorări au fost înregistrate la cheltuieli salariale (**+44197,5 mii lei**) și reparații capitale/curente ale clădirilor, investiții capitale în active în curs de execuție (**+17027,0 mii lei**).

Conform rezultatului execuției bugetare cheltuielile DETS sec. Centru pentru anulul 2024 au însumat **371095,3 mii lei**, cea ce a constituit în comparație cu planul precizat **96,7** la sută , sau față de anul precedent s-a majorat cu **6.6 %**, inclusiv:

- cheltuieli de personal au fost executate față de planul precizat pentru anul curent la nivel de **97,6 %**, comparativ cu anul 2023 cheltuielile s- a majorat cu **12,4 %**, creștere s-a produs ca efect al majorării valorii de referință pentru anul 2024:
- cheltuielile bunuri și servicii au fost efectuate la nivel de **97,9 %** față de planul precizat și consecutiv **100,9%** față de cheltuieli efectuate în anul 2023, fiind la nivelul cheltuielilor anului precedent;
- prestări sociale au fost acordate la nivel de **75,8 %** față de planul precizat, dar cu **55,3%** mai puțin în comparație cu anul precedent luând în considerație plăți unice cu caracter excepțional unor angajați din cadrul instituțiilor din subordine;
- cheltuieli pentru procurarea mijloacelor fixe a fost efectuate la nivel de **99.0 %** față de planul precizat, cu micșorarea cu **4,8 %** față de cheltuieli executate în anul 2023, cauza fiind bugetul auster;
- cheltuielile pentru materiale circulante – au fost executate la nivel de **88,8 %** față de prevederile anuale , sau s-a majorat cu **9,5 %** față de anul trecut, factorul principal care a influențat majorarea cheltuielilor fiind necesitățile evaluate.

III. Asigurarea instituțiilor de învățământ general cu statele de personal

În vederea asigurării funcționalității instituțiilor din subordine a DETS sectorul Centru, pentru anul 2024 au fost aprobate statele de personal ale acestora, care cuprind **2010,8** unități de personal. Numărul unităților de personal real ocupate la finele perioadei de raportare a constituit **1859,7** unități de către **1570** de persoane, fiind **151,1** unități vacante. Unei persoane angajate, în mediu pe an revin 1,19 unități funcționale. Cheltuielile salariale pentru anul 2024 au fost executate în sumă totală de **184176,5 mii lei**. Salariul mediu lunar per unitate de personal a constituit **8253,0** lei, per persoană – **9776,0** mii lei, sau în comparație cu anul trecut s-a majorat cu **8%** și **9%** consecutiv, cauza fiind majorarea valorii de referință aprobată pentru anul 2024 în Legea bugetului de stat.

Informația cu privire la statele pe personal, fondul de salarizare anual și salariul mediu lunar pentru anul 2024 (Program 88)

n/n	Program 88	Unitățile de personal		Funcțiile, real ocupate, un de personal/ salariul mediu lunar, lei										Total cheltuieli salarii anuale, mii lei	Inclusiv, mii lei		
		Apröbate	Real ocupate	Funcții didactice	Salariu mediu lunar, lei	Funcții de specialitate	Salariu mediu lunar	Funcții complementare	Salariu mediu lunar, lei	Funcții didactice	Funcții de specialitate	Funcții complexe					
1	<u>Subprogram 02</u> <u>Educație timpurie</u>	1074,9	1025,2	457,6	10545,0	287,9	7132,0	279,9	5277,0	10025,3,9	57906,9	24637,2	17709,8				
2	<u>Subprogram 03</u> <u>Învățământ primar</u>	27,9	27,5	14,9	9242,0	3,0	5506,0	7,5	4860,0	2368,8	1652,5	162,2	554,1				
3	<u>Subprogram 04</u> <u>Învățământ</u>	185,1	172,1	102,1	9225,0	20,0	5692,0	50,0	5009,0	15978,6	11302,2	1261,4	3415,0				

Alimentația în instituțiile de învățământ general în anul de raportare a fost organizată conform HG nr. 722 din 17.08.2018, HG nr. 1211 din 04.11.2018, ord. MS nr. 638 din 12.08.2016, ord. DGETS nr. 1846 din 17.12.2018, ord. DGETS nr. 946 din 29.08.2019 Ordinului DGETS nr.01/1-7/9 din 03.01.2023 și nr.01/1-7/945 din 30.08.2023, Ordinului DGETS nr.01/1-7/9 din 03.01.2023 și nr.01/1-7/945 din 30.08.2023, Meniului model unic, coordonat cu CSP mun. Chișinău, în baza deciziilor Consiliului Municipal Chișinău privind normele financiare, stabilite pentru alimentația unui copil/zi.

În urma Licitației Publice a fost desemnat câștigător ÎMAP LICEIST cu achiziționarea serviciilor de alimentare a elevilor din instituțiile preuniversitare subordonate DETS sectorul Centru. Suma executată conform facturilor fiscale fiind 6206,8 mii lei (suma respectivă cuprinde și prestarea serviciilor pentru Grădinița „Vasile Lupu”).

Produsele alimentare în 23 de instituții de educație timpurie din sectorul Centru s-au livrat de către 16 agenți economici.

Așadar, pe parcursul anului 2024 de IET din subordinea DETS sectorul Centru au fost achiziționate și luate la evidență conform facturilor fiscale produse alimentare în sumă de 35261,0 mii lei. Comparativ cu aceeași perioadă a anului 2023, cheltuielile efectuate în anul 2024 atestă o creștere cu 5944,6 mii lei sau cu 20,3 %, cauza fiind majorarea prețurilor care a afectat normele financiare stabilite pentru alimentația copiilor/elevilor.

Pentru asigurarea copiilor din grădinițele din sectorul Centru cu apă potabilă în anul 2024, a fost inițiată procedura de achiziție publică Cererea Ofertelor de Preț și semnat contractul cu “CC Aquatrade” SRL în sumă de 359,6 mii lei sau cu 7,4 % mai puțin de cât anul precedent, cauza fiind optimizarea cheltuielilor în condițiile de buget auster. Toate 23 instituții de educație timpurie (cu 4503 copii, conform listei), cât și instituțiile extrașcolare din subordinea DETS sectorul Centru au fost asigurați cu apă potabilă calitativă.

DETS sectorul Centru în anul 2024 în comun cu entitățile din subordine a asigurat calitatea și siguranța alimentară, conform responsabilităților și atribuțiilor funcționale, prin verificarea: corespunderii produselor alimentare indicatorilor de calitate, de inofensivitate și de etichetare, prevăzuți de legislația sanitară și pentru siguranța alimentelor. actelor ce confirmă proveniența și calitatea produsele alimentare și anume: certificatul sanitar-veterinar F2 – pentru produsele de origine animală, precum carne, pește, produse lactate, ouă; prezenței certificatelor de inofensivitate – pentru produsele de origine non-animală, precum legume, fructe, băcănie și prezenței certificatului de calitate și/sau certificatului de conformitate – pentru toate tipurile de produse.

Zilnic, pe masa copiilor, au fost servite legume și fructe proaspete și variate, bucatele din produse lactate, carne și pește.

4.1 Alimentația elevilor în instituțiile de învățământ primar și secundar

Alimentația elevilor în instituțiile de învățământ gimnazial, liceal, școli auxiliare, tip internat din sectorul s-a asigurat în urma Licității Publice după care a fost desemnat câștigător ÎMAP LICEIST prin semnarea contractelor nr 01/s din 22.12.2023 și nr 08/s din 15.02.2024, cu prestarea serviciilor până la 31.12.2024. Cheltuielile executate pentru alimentația gratuită cca 1916 de elevi(inclusiv 53 de copii din Ucraina) , conform facturilor fiscale, constituie 6206,8 mii lei (în suma respectivă intră și prestarea serviciilor pentru Grădinița „Vasile Lupu”), sau cu 763,4 mii lei (14%) mai mult comparativ cu anul 2023.

Normele financiare bănești stabilite în conformitate cu prevederile Deciziei CMC cu privire la aprobarea bugetului municipiului Chișinău pentru anul 2024, pentru alimentația unui elev/zi din instituțiile de învățământ primar și secundar pentru anul 2023 :

- ✓ **Elevii cl. I-IV** asigurați cu **dejun** cald 19,35 lei lei (surse din bugetul de stat - 16,50 lei lei, mijloace prevăzute din bugetul municipal - 2,85 lei lei);
- ✓ **Elevii claselor V-IX**, care provin din familii social-defavorizate asigurați cu **dejun** cald - 19,35 lei lei (mijloace prevăzute din bugetul municipal - 19,35 lei);
- ✓ **Elevii grupelor cu program prelungit** (20 la sută din numărul total de elevi ai grupelor cu program prelungit)
  - 33,70 lei (16,50 lei surse din bugetul de stat - 17,20 lei mijloace prevăzute din bugetul municipal);
- ✓ **Elevii cl. I-IV care au suportat TBC** sau au contactat focarele de TBC, asigurați cu dejun cald și prânz - 33,70 lei (surse din bugetul de stat - 16,50 lei, mijloace prevăzute din bugetul municipal - 17,20 lei);
- ✓ **Elevii cl. V-IX care au suportat TBC** și cei care au contactat focarele de TBC, asigurați cu dejun cald și prânz – 33,70 lei (mijloace prevăzute din bugetul municipal - 33,70 lei).

Elevii din școli auxiliare și speciale, asigurați cu dejun cald și prânz - 33,30 lei (mijloace prevazute din bugetul municipal – 1, 80 lei).

- ✓ **Elevi din școli de tip internat**, asigurați cu dejun cald, prânz și cină:
domiciliați – 69,40 lei (surse de bugetul de stat – 52,4 lei, mijloace prevăzute din bugetul municipal - 17,00 lei);
nedomiciliați - 60,20 lei (surse din bugetul de stat - 46,20 lei, mijloace prevăzute din bugetul municipal - 14,00 lei).

4.2 Alimentația copiilor ce frecventează grădinițele în sectorul Centru este organizată conform Ordinului DGETS nr.01/1-7/20 din 05.01.2024 și nr.01/1-7/964 din 28.08.2024

Normele financiare stabilite pentru alimentația unui copil/zi din instituțiile de învățământ preșcolar pentru anul 2024:

- ✓ **Creșe, grădinițe pentru copii cu vârsta de la 3-7 ani** (9-10,5 ore) – 42,90 lei (surse din bugetul de stat – 26,60 lei, mijloace prevăzute din bugetul municipal – 3,00 lei, resurse colectate de autorități/instituții bugetare – 13,30 lei);
- ✓ **Copiii cu dizabilități mintale și fiziologice** din învățământul preșcolar special cu divers regim de activitate (12-24 ore) – 54,40 lei (surse din bugetul de stat – 37,60 lei, mijloace prevăzute din bugetul municipal – 16,80 lei).

Meniul-model sezon iarnă-primăvară și vară-toamnă a fost aprobat de DGETS și coordonat de Centrul de Sănătate Publică.

Direcția educație, tineret și sport sl. Centru a asigurat respectarea normelor fiziologice și financiare în anul de raportare în strictă conformitate cu actele legislative în domeniul vizat. Ca urmare a analizelor efectuate, cu regularitate, asupra respectării de către instituțiile subordonate a normelor stabilite s-a constatat că:

- Pe parcursul anului 2024, normele financiare și naturale zilnice pentru un copil au fost respectate la nivel mediu:
  - **norma financiară - 91 %**
  - **norma naturală 94%.**

Informația cu privire la executarea normelor naturale și financiare în grădinițele pentru anul 2024

N/ N	Denumirea instituției	Norma naturală	Norma financiară
1	<i>Gr. nr.6</i>	86%	93%
2	<i>Gr. nr.7</i>	87%	85%
3	<i>Gr. nr.8</i>	93%	88%
4	<i>Gr. nr.12</i>	95%	88%
5	<i>Gr. nr.15</i>	92%	87%
6	<i>Gr. nr.23</i>	88%	99%
7	<i>Gr. nr.46</i>	92%	86%
8	<i>Gr. nr.53</i>	90%	89%
9	<i>Gr. nr.55</i>	91%	89%
10	<i>Gr. nr.59</i>	85%	100%
11	<i>Gr. nr.60</i>	101%	88%
12	<i>Gr. nr.73</i>	90%	87%
13	<i>Gr. nr.78</i>	93%	85%
14	<i>Gr. nr.92</i>	107%	92%
15	<i>Gr. nr.125</i>	91%	84%
16	<i>Gr. nr.133</i>	90%	98%
17	<i>Gr. nr.156</i>	91%	91%
18	<i>Gr.nr.167</i>	135%	107%
19	<i>Gr. nr.174</i>	94%	92%
20	<i>Gr. nr.175</i>	87%	86%

21	Gr. nr.210	88%	85%
22	Gr.nr.226	106%	97%
23	Gr. nr.227	91%	89%
24	Total	94%	91%

Datele din tabel denotă, că sub media de executare a normelor financiare și naturale stabilite pentru alimentația unui copil/zi din instituțiile de învățământ preșcolar pentru anul 2024 cad 8 (în anul 2023 -13) din 23 grădinițe (Gr.7 - 87% și 85%, Gr. nr.46 -92% și 86%, Gr.nr.53 -91% și 89%, Gr.nr.73 -90% și 85%, Gr. nr.125- 91% și 84%, Gr. nr.175 -87% și 86%, Gr. nr.210 -88% și 85%, Gr. nr.227- 91% și 89% consecutiv), nivelul cel mai mic executării a normei financiare și naturale față de media fiind 86% și 84% consecutiv). În același timp in 23 IET cel mai înalt nivel de executare a normei financiare a constituit – 107% (Gr.nr.167) și a normei naturale – 135% (Gr. nr.167%). Analiza indicatorilor prezentate în tabel descrie situația cu privire la asigurarea executării a normelor naturale și financiare, instituțiile cele mai problematice fiind: Gr. nr.7, Gr.nr. 23, Gr. nr. 125, Gr.nr. 175, Gr.nr. 210 și Gr. nr.227.

De menționat faptul că, conform Ordinului MS nr. 638 din 12.08.2016 (cu modificările ulterioare) pentru normele fiziologice, limita admisibilă a devierilor de la normativele stabilite este de +/-10 %.

Așadar putem constata că, DETS sectorul Centru a reușit să țină la controlul strict aspectul respectării de către toate instituțiile de educație timpurie a normelor financiare și naturale stabilite de organele de resort.

4.3 Executarea legislației în vigoare în calcularea, evidența și scutirea de plata părintească pentru copii din instituțiile preșcolare din subordine DETS sectorul Centru.

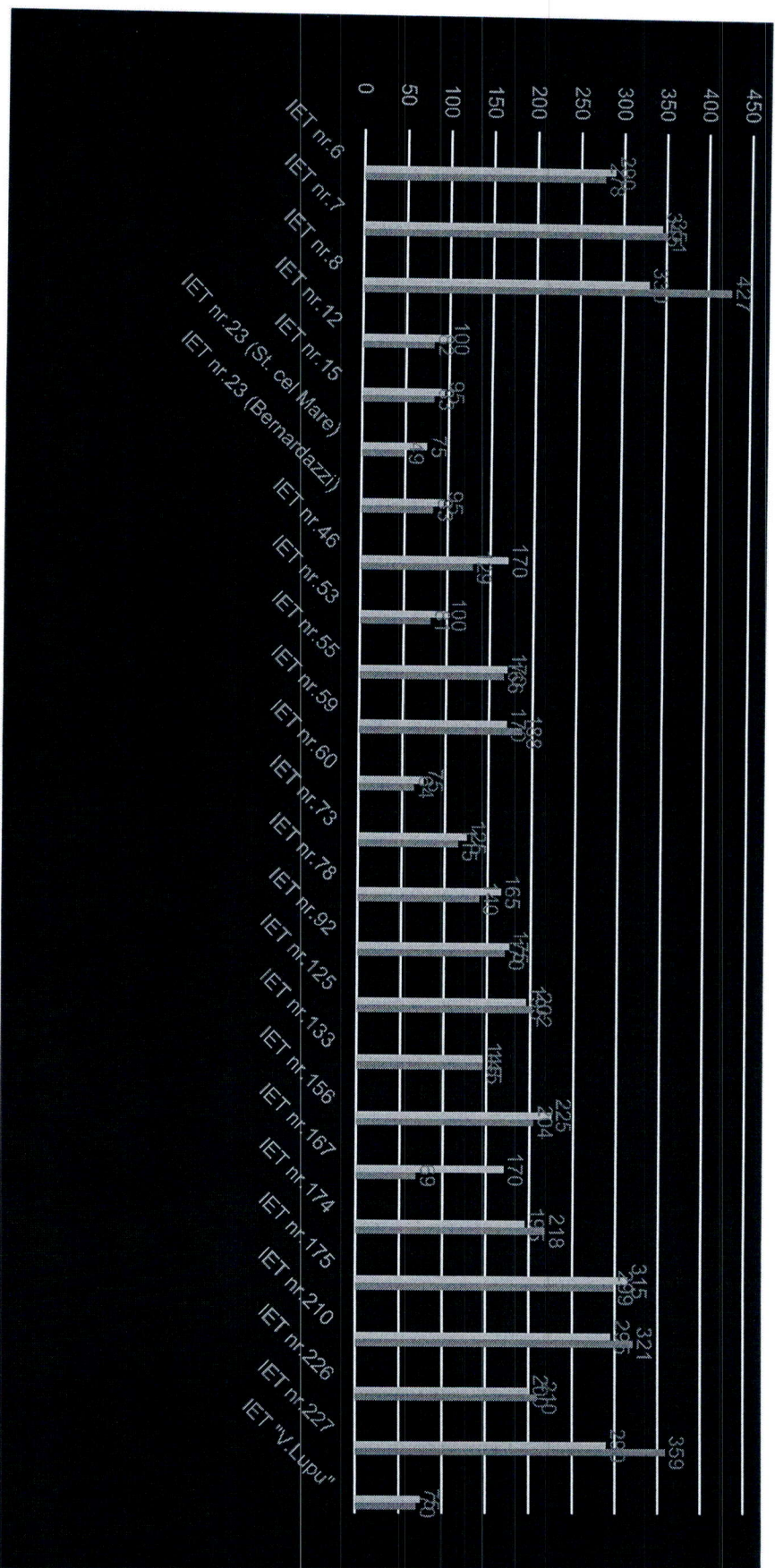
În anul de raportare (la 31.12 2024) numărul copiilor înscriși în liste în grădinițe din subordine a DETS sec. Centru a constituit 4503 de copii.

Monitorizând fluxului de copii putem constata că pe parcursul anului 2024 au fost:

- ✓ înmatriculați în IET – 1622 copii sau cu 8 % mai mult în comparație cu anul 2023,
- ✓ reîntorși în IET- 191 copii sau cu 7,9 % mai mult în comparație cu anul precedent ,
- ✓ plecați din IET- 1622 copii sau cu 4,5 % mai mult în comparație cu anul 2023

Comparativ cu anul precedent putem constata majorarea lentă a numărului scripnic de copii de la 4444 până la 4503 de copii, sau cu 1,33%. În perioada de referință, pot fi menționat că entitățile din subordine DETS sl. Centru a asigurat capacitatea copiilor conform listei la nivel de 98% în conformitate cu standarde naționale stabilite.

Informația privind capacitate instituțiilor preșcolare și lista copiilor înmatriculați în instituțiile din subordine, an. 2024

În anul 2024 plata părintească a fost calculată în suma de 9606,4 mii lei (calcularea zile/copii * norma stabilită) sau 33,1 % din costul total al alimentației acordate.

Totodată, în perioada de raportare a fost achitată plata părintească în sumă de 9502,1 mii lei, nivelul de încasare atingând 98,9 la sută. În comparație cu anul precedent nivelul încăsării s-a majorat cu 4,9 p. p. cauza fiind activitățile realizate de managerii instituțiilor din subordine.

Informația cu privire la zile/copii pentru anii 2023-2024

N/o	Denumirea instituției	Zile/ copii	
		2023	2024
1	Gr.6	49150	49890
2	Gr.7	55957	58288
3	Gr.8	70703	70374
4	Gr.12	12918	13443
5	Gr.15	13635	12552
6	Gr.23	19670	21720
7	Gr.46	24394	22511
8	Gr.53	13496	13181
9	Gr.55	30966	31438
10	Gr.59	32625	34676
11	Gr.60	9676	10892
12	Gr.73	18982	18679
13	Gr.78	21249	22319
14	Gr.92	28687	29197
15	Gr.125	32552	34134
16	Gr.133	28054	27682
17	Gr.156	40340	34070
18	Gr.167	10453	10479
19	Gr.174	38065	37330
20	Gr.175	43366	47828
21	Gr.210	58772	55019
22	Gr.226	37732	36550
23	Gr.227	61662	63410
24	Gr. V.Lupu	1940	11104
TOTAL	TOTAL	755044	766766

Executarea copiii/zile pentru anul 2024 a constituit 766766 copii/zile. Totodată, față de copiii/zile pentru anul 2023 s-a constatat majorarea lentă cu 1,5% sau cu 11722 copii/zile, în urma sporirii numărului de copii în instituțiile preșcolare subordonate de la 4444 până la 4503 copii consecutiv.

În scopul asigurării executării actelor normative în vigoare (Legea 133/2008, HG nr.198/1993, HG nr.1167/2008) în anul 2024, la IET din subordinea DETS sectorul Centru, au fost scutiți de plată părintească pentru alimentația copiilor, **în mediu pe an**: în mărimea de 50 la sută – s-a majorat de la 111 de copii în anul 2023 până la 131 de copii în an. 2024. În același timp numărul de copii scutiți în mărimea de 100% a rămas stabil, constituind 166 de copii (inclusiv 59 copii din Ucraina).

Comparativ cu anul 2023 numărul copiilor scutiți s-a majorat considerabil. Mai exact, numărul de copii scutiți la 50% a crescut cu 20,1 %, cauza creșterii fiind: protecția copiilor din familiile socialmente vulnerabile.

V. Acțiunile de monitorizare și control în domeniul alimentației copiilor pentru anul 2024.

În scopul responsabilizării angajaților instituțiilor cât și a agenților economici în vederea recepționării unor produse de calitate bună, a fost emis ordinul nr. 04 din 17.01.2024 ”Cu privire la instituirea Comisiei de control și efectuarea controalelor inopinate în instituțiile de învățământ preșcolar și preuniversitar din subordinea DETS sectorul Centru. Totodată, procesul alimentar în instituțiile preșcolare din subordine este un obiectiv primordial al activității DETS sect. Centru, ce în permanență se monitorizează, inclusiv prin întreprinderea diverselor măsuri operative de lucru și control în vederea îmbunătățirii acesteia. Așadar, zilnic s-a monitorizat procesul de executarea a contractelor privind achiziționarea produselor alimentare, inclusiv, respectarea comenzilor și graficului de livrare, corespunderea produselor cerințelor stipulate în contracte. S-a verificat respectarea cerințelor privind transportarea produselor alimentare, inclusiv starea sanitară a vehiculul care transportă produsele alimentare, precum și echipamentul special al persoanelor, care transportă/însoțesc produsele alimentare și realizează încărcarea/descărcarea acestora.

Mai mult, ținând cont de actele legislative în vigoare și luând în considerare că organizarea alimentației copiilor în instituțiile de educația timpurie este realizată de către directorul instituției, pe parcursul anului au fost efectuate controale după cum urmează: Licee - **36** și în instituțiile preșcolare – **146** de controale efectuate.

E de menționat că, în anul 2024 au fost depistate **73 de cazuri** de încălcare a condițiilor contractuale de către agenții economici:

- Încălcarea, inclusiv nelivrarea conform graficului de către 10 agenții economici a produselor: file de curcan, banana, conopidă, mere, praz, varză, mărar, spanac, caise, dovlecei, vânăță, portocale, castraveți, lămâie, roșii în suc, paste figurine, ulei rafinat, șold de porc, orez, pâine integrală - 43 cazuri
- livrarea produselor neconforme, calitatea cărora nu corespunde specificațiilor contractuale, inclusiv livrarea – 17 cazuri
- livrarea produselor însoțite de certificate de calitate și stickere al altui producător decât cel stipulat în contract – 10 cazuri
- abateri de la Meniul Model în procesul de asigurare a alimentației elevilor, inclusiv nerespectarea gramajului porției, înlocuirea sau eliminarea unor produse, pentru a se încadra în norma financiară – 3 cazuri

Pentru a responsabiliza agenții economici către aceștia au fost expediate scrisori de reclamații prin care s-a solicitat respectarea prevederilor contractuale către agenții economici care nu și-au onorat obligațiunile contractuale și au livrat produse ce nu corespundeau specificațiilor tehnice din contract, au fost expediate 68 de scrisori/reclamații, inclusiv: SRL „Prociomax” – 9 ; SRL „Delmix Prim” – 23 ; SRL „Livi Mad Com” – 2 ; SRL „Nobil Prest” – 17 ; SRL „Alim Total” – 5 ; SA „Franzeluța” – 1; SRL „Camprodlux” – 1; SRL „Viocris Impex„ - 1; SRL „Pascolina” – 3; CC „Nivali Prod” SRL – 2 ; SRL „Produse de familie” - 1; SRL „Dammag Grup” – 3. În urma acțiunilor de monitorizare și a controalelor efectuate, abaterile constatate, au fost înlăturate pe parcurs datorită discuțiilor, scrisorilor expediate și conlucrării cu agenții economici.

În toate instituțiile de învățământ general subordonate a fost evaluată respectarea normelor sanitar -igienice stabilite conform legislației în vigoare (HG nr.722/2018, HG nr.1211/2024, OMS nr.638/2016, Ordinul DGET nr.1846/2018, Ordinul DETS sectorul Centru nr.61/2021). Blocurile alimentare au fost asigurate cu produse sanitare-igienice în cantitățile necesare. Toți angajații blocurilor alimentare sunt instruiți Conform Hotărârii medicului șef sanitar de Stat al RM nr.2 din 01.08.2014 “Cu privire la instruirea igienică a angajaților”.

Ceea ce ține de controlul frecvenței copiilor scopul căruia a fost, ca în comun cu managerii instituțiilor să se evalueze situația existentă, iar ca urmare să fie elaborate diverse activități pentru ridicarea ponderii frecvenței copiilor, inclusiv prin comunicarea eficientă cu părinții, schimbul atitudinii față de copii (copil față de personalitate), asigurarea procesului educațional conform standardelor aprobate și promovarea imaginii instituției.

VI. Proceduri de achiziții/Publicații pe platforma M Tender

Întru asigurarea funcționalității și creării condițiilor optime în instituțiile din subordine, au avut loc următoarele **proceduri de achiziții publice**, plasate pe platforma M Tender:

➤ 30 proceduri de achiziție publică desfășurate cu încheierea a 39 contracte

1. Servicii de alimentarea copiilor din cadrul instituțiilor de învățământ preuniversitar subordonate DETS sl. Centru și instituțiilor la autonomie financiară pentru perioada 01.01.2024-31.12.2024 - 1 contract;
2. Servicii de reparație a sistemului electric în instituțiile subordonate pe parcursul anului 2024 - 1 contract;
3. Servicii de lichidare a avarierilor la rețele ingerești și reparații curente în instituțiile subordonate DETS sectorul Centru pentru anul 2024 - 1 contract;
4. Lucrări de reparație a sălii festive în Complexul Educațional STEAM, instituție subordonată DETS sec. Centru - 1 contract;
5. Lucrări de reparație a sălii de sport în Complexul Educațional STEAM, instituție subordonată DETS sec. Centru - 1 contract;
6. Achiziționarea produselor igienice necesar instituțiilor de educație din subordinea DETS sec. Centru pentru anul 2024 – 5 contracte;
7. Lucrări de reparație a 2 săli de studii la Liceul Vasile Lupu, instituție subordonată DETS sec. Centru - 1 contract;
8. Apă potabilă necesar pentru instituțiile de educație timpurie subordonate DETS sec. Centru - 1 contract;
9. Servicii internet/intranet pentru contabilitatea centralizată, instituțiile preșcolare, preuniversitare și extrașcolare subordonate DETS sect. Centru, pentru anul 2024 - 1 contract;
10. Servicii de evacuare a deșeurilor solide și lichide de la instituțiile din subordinea DETS sec. Centru - 1 contract;

11. Servicii de alimentarea copiilor la Tabăra de odihnă Cireșarii și Tabere cu sejur de zi din instituțiile subordonate DETS sec. Centru_ anul 2024 – 1 contract;
12. Lucrări de reparație a bazinului la Tabăra de odihnă Cireșarii instituție subordonată DETS sec. Centru - 1 contract;
13. Lucrări de reparație a blocului alimentar la Tabăra Cireșarii – 1 contract;
14. Lucrări de reparație generale și de amenajare a curții interioare și a teritoriului la CCT Politehnic – 1 contract;
15. Achiziționarea mobilierului pentru instituțiile de educație timpurie din subordinea DETS sectorul Centru – 1 contract;
16. Lucrări de reparație la Liceul Vasile Lupu , Grădinița nr.8, Grădinița n.6, instituții din subordinea DETS sec. Centru – 3 contracte;
17. Lucrări de reparație la Gimnaziul nr.53; și Grădinița nr.92, instituții din subordinea DETS sec. Centru – 2 contracte
18. Lucrări de reparație la Școala auxiliară nr.7; Liceul Teoretic Titu Maiorescu; Liceul Teoretic Constantin Sibirski, instituții din subordinea DETS sec. Centru – 2 contracte;
19. Lucrări de reparație a bibliotecii, coridoarelor, depozitelor și cabinetelor din subsol la Complexul Educațional STEAM, instituție subordonată DETS sec. Centru – 1 contract;
20. Lucrări de reparație la Liceul Teoretic Constantin Sibirski, instituții din subordinea DETS sec. Centru – 1 contract;
21. Lucrari de reparatie a blocului tehnologic la Complexul Educațional STEAM, instituție subordonată DETS sec. Centru – 1 contract;
22. Lucrări de reparație a blocului alimentar la Tabăra Cireșarii – 1 contract
23. Lucrări de reparația generala parapetului si scărilor exterioare la Complexul Educațional STEAM – 1 contract;
24. Lucrari de amenajare teren sportiv la gardinita nr.167 Str. Ipate Soroceanu, 42 – contract
25. Lucrări de reparație a spălătoriei la Grădinița nr.53, instituție din subordinea DETS sec. Centru – 1 contract
26. Lucrari de reparatie la casa scarii la Grădinița nr.59, instituție din subordinea DETS sec. Centru – 1 contract
27. Lucrări de reparație a acoperișului la Grădinița nr.12, instituție din subordinea DETS sec. Centru – 1 contract
28. Lucrari de de instalarea imprejmuirii metalice a IET nr. 7, situat pe str. I. Soroceanu, 40 – 1 contract;
29. Lucrari de reparatie a vestiarului la Gimnaziul Adrian Păunescu -1 contract;
30. Lucrari de schimbare a timplarie si finisari a glafurilor la Grădinița nr.8 – 1 contract;

➤ **6 Proceduri licitație deschisă privind achiziționarea produselor alimentare cu încheierea a 39 contracte**

1. Produse alimentare necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada anului ianuarie-iunie 2024 - **10 contracte**;
2. Legume și fructe trim. I necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada anului Ianuarie-martie 2024 - **5 contracte**;
3. Legume și fructe trim. II necesare pentru instituțiile de educație timpurie din mun. Chișinău, pentru perioada anului Aprilie-Iunie 2024 - **7 contracte**;
4. Achiziționarea legumelor și fructelor pentru trimestru III perioada iulie-septembrie, necesar instituțiilor de educație timpurie din Mun. Chișinău – **2 contracte**;
5. Achiziționarea Produse alimentare semestru 2 anul 2024, perioada iulie-decembrie 2024, necesar instituțiilor de educație timpurie din mun. Chișinău – **11 contracte**;
6. Achiziționarea legumelor și fructelor pentru trimestru IV perioada Octombrie-decembrie, necesar instituțiilor de educație timpurie din Mun. Chișinău – **4 contracte**.

➤ **3 Acorduri de majorare privind serviciile comunale**

Întocmirea acordurilor de reglementare și furnizare în instituțiile din subordinea DETS sec. Centru: Apă și canalizare; energie termică; gaze natural - **12 acorduri**.

Toate procedurile s-au desfășurat în termeni cu respectarea Termenilor indicați în Planul de achiziție și în corespundere cu Legea nr. 131/2015.

VII. Îmbunătățirea condițiilor de funcționare a bazei tehnico-materială în instituțiile de învățământ din subordine

7.1 Dotarea instituțiilor cu mobilier, tehnică de calcul, utilaj tehnologic și electrocasnice

În scopul asigurării bazei tehnico-materială pe parcursul perioadei 01.01 – 31.12.2023, DETS sectorul Centru a asigurat dotarea tuturor 35 instituții de învățământ subordonate (24 Grădinițe, 12 instituții preuniversitare și T/O "Cireșarii") cu bunuri materiale în **sumă totală de 7841,4 mii lei**, după cum urmează:

1. Utilaj – (frigider, plita electrică, cuptor electric, mașina de spălat rufe, robot de bucătărie, mașina de spălat rufe) în suma de **618,6 mii lei**;
  2. Mobilier – (paturi, mese, scaune pentru copii, scaune pentru vestiar, dulapuri pentru haine, mese de birou, mese de inox, mese-chiuvea, seturi de bucătărie, etc) – în suma de **2383,7 mii lei**;
  3. Tehnică de calcul și piese de schimb – (camera video, utilaj pentru supraveghere, laptop, accesorii pentru calculator) - în suma de **400,2 mii lei**;
  4. Inventar moale – (lengerie de pat pentru copii, perne, plapume, ștergare de bucătărie) - în suma de **826,3 mii lei**;
  5. Veselă și ustensile – în suma de **349,9 mii lei**;
  6. Medicamente – în suma de **108,7 mii lei**;
  7. Rechizite – în suma de **197,4 mii lei**;
  8. Produse sanitaro-igienice – (dezinfecțanți, soluție pentru vase, soluție pentru WC, soluție pentru podea, praf de curățare, săpun lichid, hârtie igienică, șervețele de masă, prosoape de hârtie, clorura de var, etc) - în suma de **796,1 mii lei**;
  9. Materiale de uz gospodăresc – (crațițe, căldare, măști, mănuși menajere, covorașe și stații pentru dezinfectare, aspirator, fier de calcat, panouri informative, materiale didactice) – în suma de **1719,6 mii lei**;
  10. Materiale de construcție **440,9 mii lei**;
- Informațiile aferente asigurării bazei tehnico-materiale pe parcursul anului 2024 sunt plasate și pe pagina WEB a DETS sectorul Centru, în rubrica Dotări 2024, la fel și pe paginile WEB a instituțiilor subordonate.

7.2. Proiectele mari din sectorul Centru:

Pe parcursul anului 2024 au fost finalizate la 100% toate 5 proiecte mari din sector:

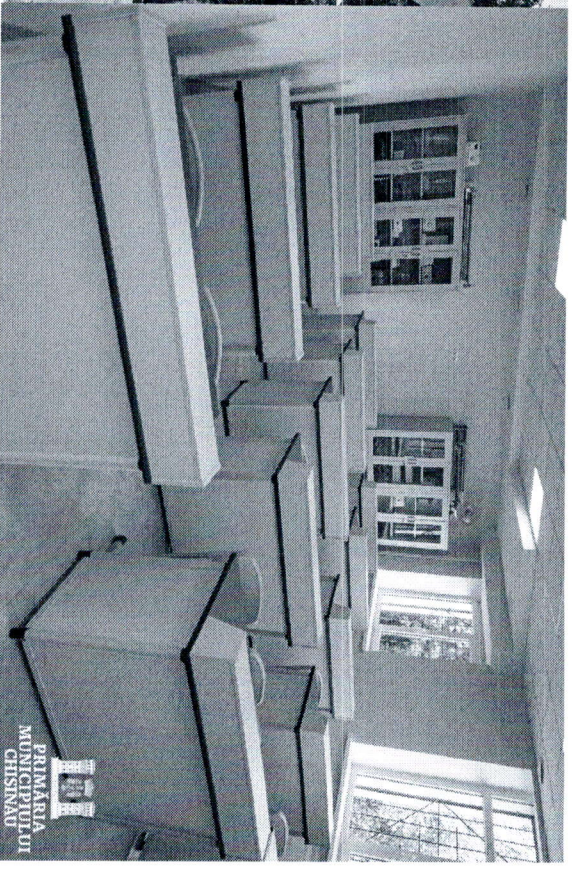
1. *Complexul Educațional STEAM.*

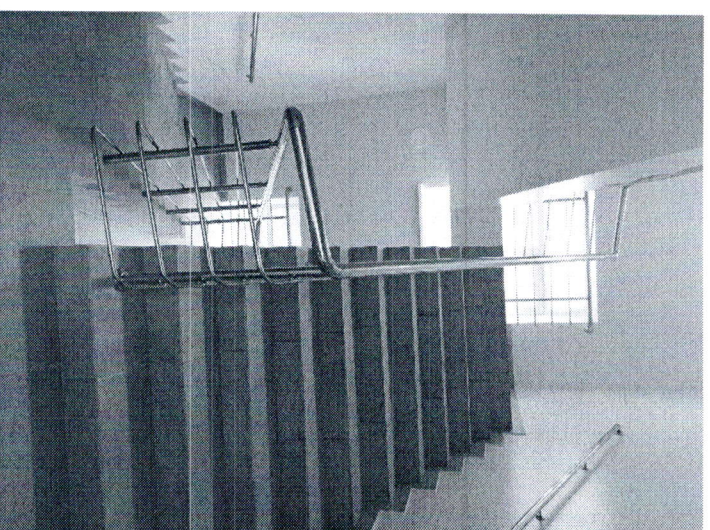
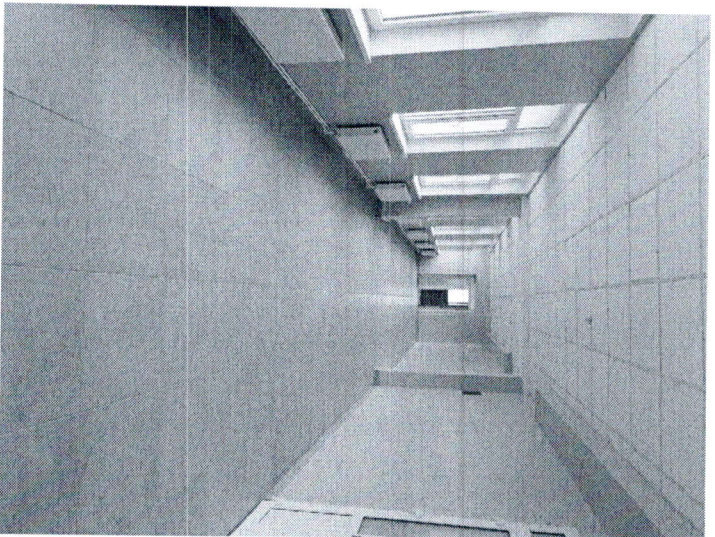
Reorganizarea instituției Gimnaziul internat nr.3 în Complex Educațional STEAM.

Complexul Educațional STEAM a beneficiat de o investiție de peste de 31 milioane de lei din partea Primăriei mun. Chișinău, care a inclus executarea mai multor lucrări de reparație după cum urmează:

- ✓ Reabilitarea completă a blocurilor A și B;

- ✓ Eficientizarea energetică prin izolarea termică a fațadei și înlocuirea ferestrelor;
- ✓ Modernizarea sistemului de încălzire, pentru reducerea consumului de energie și crearea unui confort termic constant;
- ✓ Reparația capitală a sălilor de clasă, blocurilor sanitare, blocului alimentar, sălii de festivități și sălii de sport;
- ✓ Instalarea unui sistem de iluminat eficient energetic;
- ✓ Dotarea laboratoarelor cu infrastructură modernă, conform standardelor actuale de siguranță și eficiență.

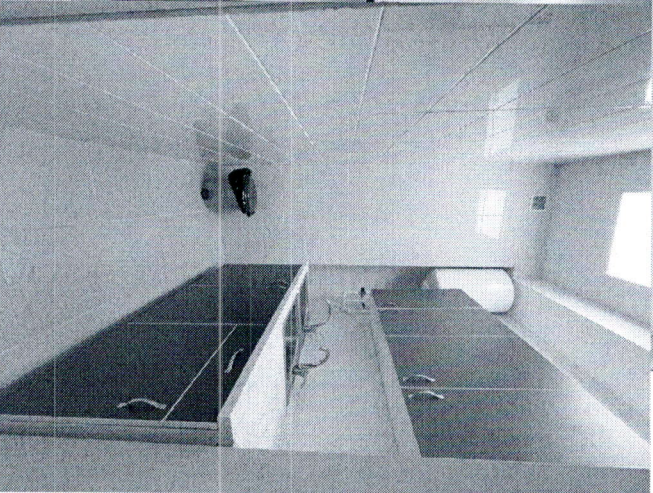

2. Grădinița de copii nr.125

Construcția unei anexe pentru 3 grupe în scopul înmatriculării a cca 75 de copii:

- ✓ Noul corp de clădire este renovat în conformitate cu standardele europene, eficientizat energetic, securizat și adaptat necesităților beneficiarilor;
- ✓ Grupele noi sunt dotate complet cu mobilier și diverse utilități;
- ✓ S-au construit pavilioane noi pentru 3 grupe de copii;
- ✓ Teritoriul de joacă este frumos amenajat și adaptat nevoilor copiilor;

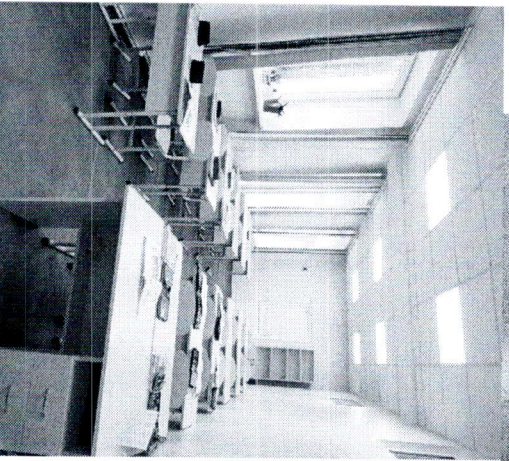
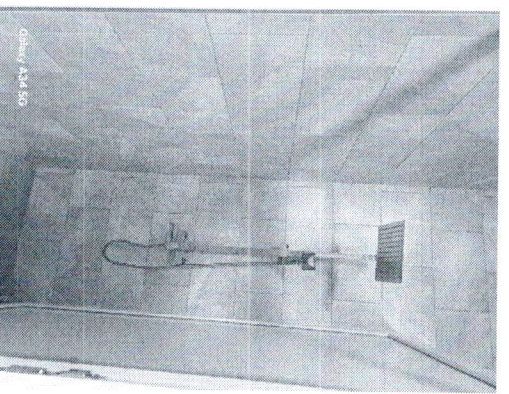
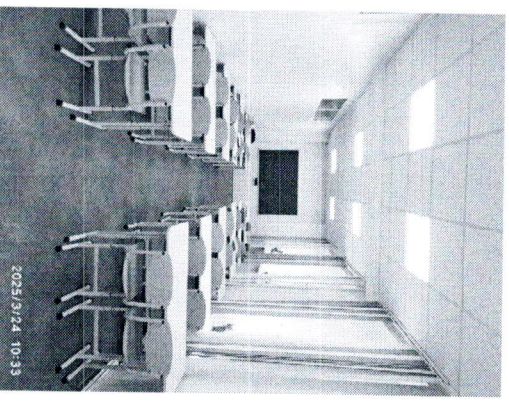
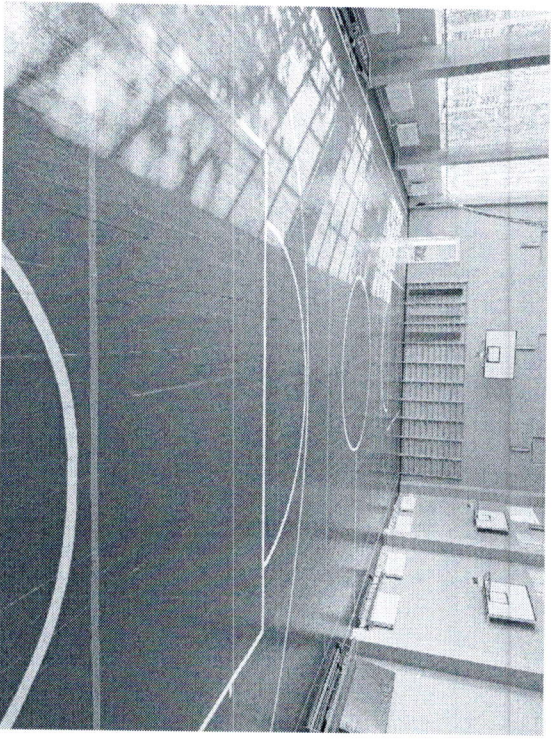
Valoarea proiectului constituie 9,3 milioane lei, bani alocați din bugetul Primăriei mun. Chișinău.

3. *LT V. Lupu*

În 2024 au fost executate la 100%:

- ✓ Lucrări de reparație a sălii de sport, coridorului etajul 1 și reparația blocurilor sanitare
- ✓ Lucrări de reparație a 2 clase de studii pentru elevi.

4. Grădinița nr. 7

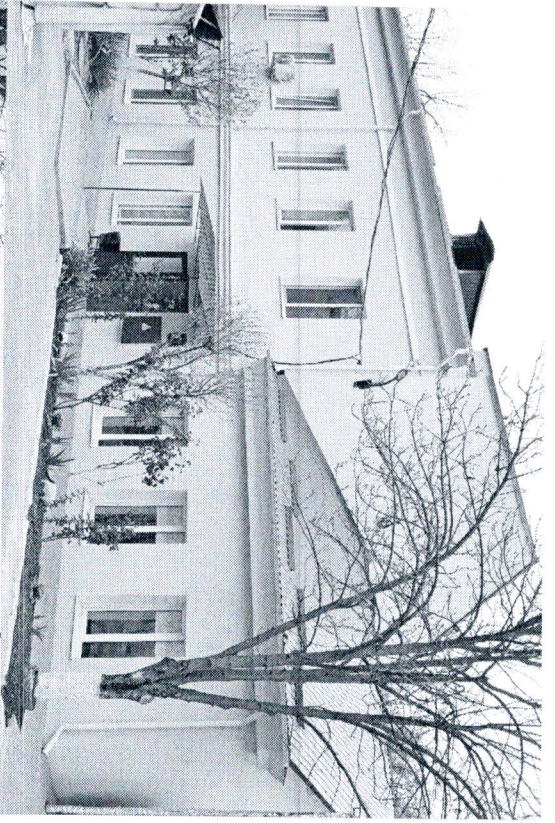
Lucrări de termoizolare a fațadei clădirii principale, de reparație a anexelor clădirii de bază și de amenajarea teritoriului – 100%.

5. CCT Politehnic

Finalizarea la 100% a proiectului de eficientizarea energetică a instituției, inițiat în anul 2023, care cuprinde executarea:

- ✓ Lucrări de termoizolare clădirii, de reparație a coridoarelor, de schimbare a gardului și porților, precum și lucrări de reparații interioare și de amenajare a curții.

Procesul de executare a lucrărilor de reparații este mediatizat prin publicarea informațiilor aferente pe pagina oficială Web a DETS s. Centru, în rubrica reparații și în rețeaua de socializare facebook.

7.3. Lucrări de reparație (curente și capitale)

Întru asigurarea condițiilor de funcționare a instituțiilor de învățământ general din subordinea Direcției Educație Tineret și Sport sectorul Centru, exercițiul bugetar pentru anul 2024 la capitol Lucrări de reparație (curente și capitale), inclusiv datorile pentru anul precedent, a constituit cca 47217,3 mii lei (inclusiv reparația pavilioanelor - 2600,0 mii lei), dintre care 20645,5 mii lei pentru lucrările executate în Grădinițele subordonate și 26561,9 mii lei pentru lucrările realizate în instituțiile preuniversitare și extrașcolare, după cum urmează:

- Lucrări de reparație și termoizolare a fațadei în 2 instituții (CCT Politehnic și Grădinița nr.7)
- Reparația a 9 grupe de copii la 9 instituții (IET nr.6 (1); IET nr.12 (1); IET nr.15 (1); IET nr.73 (1); IET nr.92 (1); IET nr.167 (1); IET nr.125 (1); IET nr.133 (1); IET nr.174 (1).)
- Reparația a 21 blocuri sanitare din 15 instituții (LT V.Lupu - 2; CCT - 1; Gimnaziul nr.53 - 2; STEAM - 1; Gimnaziul A.Păunescu - 1; IET nr.6 - 1; IET nr.7 - 1; IET nr.12 - 2; IET nr.55 - 1; IET nr.73 - 1; IET nr.156 - 1; IET nr.174 - 1; IET nr.210 - 2; IET nr.226 - 3; IET nr.227 - 1;)
- Reparația Blocului alimentar și a depozitelor pentru produse alimentare în 6 instituții (LT V.Lupu, Gimnaziul nr.53, STEAM, Școala auxiliară nr.7, Grădinițele nr.15 și nr.156).
- Reparația a 10 săli de studii din 6 instituții
- (LT V.Lupu - 2; LT pentru copii cu deficiențe de vedere - 3; Școala auxiliară nr.5 - 2; CCT Politehnic - 1; IET nr.156 - 1; IET nr.226 - 1).
- Reparația cabinetelor medicale în 4 instituții (LT V.Lupu, Școala auxiliară nr.5, Grădinițele nr.226 și nr.227)
- Reparația gardurilor la 11 instituții (STEAM, CCT Politehnic, Grădinițele nr.6, nr.7, nr.12, nr.60, nr.78, nr.92, nr.125, nr.167, nr.227).
- Reparația sălilor de sport din 4 instituții (LT T.Maiorescu, LT V.Lupu, STEAM, Școala auxiliară nr.7).
- Construcția și reparația terenurilor de sport în 2 instituții (Grădinița nr.167 și LT T.Maiorescu).
- Reparația sălilor de festivități în 3 instituții (Grădinițele nr.6, nr.92 și STEAM).

- Schimbarea sistemului de ventilare în 9 instituții (Grădinițele nr.8, nr.15, nr.78, nr.156, LT V.Lupu, LT T.Maiorescu, Gimnazial A.Păunescu, Școala auxiliară nr.5, Școala auxiliară nr.7).
- Reparația spălătoriei în 2 instituții (Grădinițele nr.53 și nr.174)
- Reparația încăperilor interioare (pereti, pardosele, subsoluri,) în 11 instituții (LT C.Sibirski, Școala auxiliară nr.7, Cireșarii, CCT Politehnic, Grădinițele nr.6, nr.7, nr.15, nr.23, nr.53, nr.73, nr.227)
- Schimbarea tâmplăriei în 10 instituții (Grădinițele nr.6, nr.8, nr.23, nr.167, nr.227 Școala auxiliară nr.5, Gimnazial A.Păunescu, Gimnazial nr.53, CCT Politehnic și tabăra Cireșarii).
- Reparația acoperișului la 8 instituții (Grădinițele nr.6, nr.12, nr.59, nr.156, nr.226, LT C.Sibirski, LT pentru copii cu deficiențe de vedere, CCT Politehnic).
- Reparația sistemului de încălzire în 2 instituții (Școala auxiliară nr.7 și CCT Politehnic).
- Reparația sistemului electric și a sistemului de iluminat în 16 instituții (Grădinițele nr.6, nr.7, nr.8, nr.12, nr.15, nr.23, nr.46, nr.55, nr.59, nr.167, nr.210 nr.174, LT T.Maiorescu, LT C.Sibirski, Școala auxiliară nr.5 și Cireșarii)
- Reparația sistemului de apeduct și canalizare în 6 instituții Grădinițele nr.6, nr.46, nr.53 nr.55, nr.78 și Școala auxiliară nr.7).
- Reparația scărilor exterioare, de la intrarea în instituție sau casa scării sau a pragurilor din beton și a peretilor de sprijin în 8 instituții (Gimnazial A.Păunescu, Grădinițele nr.7, nr.15, nr.53, nr.59, nr.92, nr.167, nr.175)
- Reparația galeriei, atelierelor și holurilor în 7 instituții (STEAM, Gimnazial nr.53, LT V.Lupu, CCT Politehnic, Școala auxiliară nr.7, Grădinițele nr.53 și nr.59)
- Amenajare a căilor de acces la Grădinița nr.125.
- Reparația punctului termic individual și a spațiului de acces pentru persoanele cu dizabilități la LT V.Lupu.
- Reparația și schimbarea sistemului fluvial la LT T.Maiorescu.
- Reparația capitală a acoperișului la blocul alimentar, a secțiilor fierbinți de pregătire a bucatelor la blocul alimentar, a 4 blocuri sanitare și 6 dusuri, precum și reparația capitală a 2 bazine la tabăra de odihnă "Cireșarii".

Procesul de executare a lucrărilor de reparații este mediatizat prin publicarea informațiilor aferente pe pagina oficială Web a DETS s. Centru, în rubrica reparații <https://deiscentru.md/reparatii/> și în rețeaua de socializare facebook.

7.4 Decontarea bunurilor materiale aflate în instituțiile subordonate

În baza Dispozițiilor Primarului General al mun. Chișinău nr.398-d din 13.09.2024 și nr.400-d din 13.09.2024 Cu privire la casarea mijloacelor fixe din toate 34 instituții subordonate DETS sl. Centru:

- ✓ s-a exclus de la evidența contabilă toate bunurile incluse în Registrele de casare.
- ✓ au fost evacuate toate bunurile materiale ce erau înaintate spre casare.
- ✓ a fost evacuat fierul uzat din instituțiile subordonate.

În perioada de raportare DETS sl. Centru a emis facturi fiscale pentru comercializarea a 17265 kg fier uzat în sumă totală de 55,3 mii lei. Mijloacele financiare au fost transferate în bugetul municipal.

Astfel, prevederile dispozițiilor Primarului General, sus-menționate, au fost executate integral.

7.5 Realizarea acțiunilor de salubritate a teritoriului aferent/adiacent a instituțiilor de învățământ general din subordine.

Începând cu ianuarie 2024, în vederea combaterii ghetușului și asigurării accesului în siguranță către instituțiile de învățământ din sectorul Centru, toate căile de acces, atât aferente, cât și adiacente au fost curățate de zăpadă. S-a intervenit și cu ajutorul autospecialelor municipale în curtea instituțiilor și caselor alăturate, unde mecanizat a fost dezșăpezit atât teritoriul instituției, cât și drumurile adiacente grădiniței.

Toate căile de acces s-au prelucrat cu material antiderapant, ori de câte ori era necesar. Totodată, s-au înlăturat zilnic țurțurii formați, pentru evitarea situațiilor neplăcute.

Întru executarea Dispozițiilor Primarului General nr.55-d din 04.03.2024, nr.391-d din 12.09.2024 și în temeiul Ordinului DGETS 01/1-7/1139 din 17.09.2024 "Cu privire la organizarea și desfășurarea campaniei de salubritate de toamnă în mun. Chișinău", *DETS sectorul Centru* a întreprins următoarele acțiuni:

- ✓ A emis Ordinul Nr.23 din 07.03.2024 și Ordinul nr.89 din 18.09.2024 "Cu privire la organizarea și desfășurarea campaniei de salubritate de toamnă și aprobarea componenței Comisiei de organizare și desfășurare a acțiunilor

- de salubritate”. a elaborat planul de acțiuni privind organizarea și desfășurarea campaniei de salubritate de primăvară, pe care le-a pus la cunoștința directorilor instituțiilor subordonate;
- ✓ A asigurat instituțiile subordonate cu mijloace necesare efectuării salubrității teritoriilor și cu transport pentru evacuarea gunoajului;
  - ✓ A monitorizat și a asigurat transparența procesului de organizare și desfășurare a acțiunilor de salubritate și amenajare a teritoriilor în instituțiile de învățământ subordonate;
  - ✓ A conlucrat cu conducătorii instituțiilor subordonate și agentul contractat în vederea evacuării frunzișului și crengilor de pe teritoriile instituțiilor și teritoriile adiacente acestora, precum și s-a implicat în procesul de amenajare a spațiilor verzi prin acțiuni de plantare a plantelor, arborilor și arbuștilor;
  - ✓ A organizat de comun cu Pretura sectorului Centru și directorii instituțiilor de învățământ un subotic de salubritate a teritoriilor mun. Chișinău, cu mobilizarea a peste 120 persoane din cadrul Direcției și Grădinițelor subordonate.
- În perioada de referință, au fost inspectate toate 43 instituții din sector:
- ✓ Toate 23 Grădinițe din subordine
  - ✓ Toate 9 Școli din subordine
  - ✓ 2 centre extrașcolare (CCC Floarea soarelui, CCT Politehnic)
  - ✓ 9 Școli cu autonomie financiară.

7.6. Pregătirea taberelor de odihnă a elevilor în sezonul estival, anul 2024 și monitorizarea activității acestora.

Pentru pregătirea taberei “Ciresarii” la data de 24.04.2024 au fost alocate mijloace financiare în sumă totală de 2000,0 mii lei, pentru executarea lucrărilor de reparație capitală a:

- ✓ acoperișului la blocul alimentar
- ✓ secțiilor fierbinți de pregătire a bucatelor la blocul alimentar
- ✓ 4 blocuri sanitare și 6 dușuri
- ✓ reparației capitale a 2 bazine.

Lucrările au fost executate la 100%.

Astfel, întru asigurarea condițiilor optime pentru odihna de vară a copiilor în sezonul estival 2024, în tabele de odihnă, atât cu sejur de zi, cât și cea constantă, au fost executate:

- ✓ Lucrări de igienizare a încăperilor;

- ✓ au fost efectuate acțiuni de prevenire a situațiilor excepționale;
  - ✓ s-a efectuat instruirea igienică pentru toți angajații ce vor activa în taberele de odihnă;
  - ✓ au fost dotate cu mobilier, lenjerie de pat, produse sanitaro-igienice, materiale didactice și inventar sportiv.
- Pe lângă acestea, la tabăra Cireșarii:

- ✓ s-a asigurat iluminarea întregului teritoriu;
- ✓ au fost amenajate foișoarele, terenul sportiv, scena și teritoriul destinat pentru desfășurarea activităților culturale-distractive;

Totodată, în tabăra constantă Cireșarii, cât și în taberele cu sejur de zi, au fost desfășurate cu regularitate acțiuni de salubritate a teritoriilor.

În perioada estivală 2024, în subordinea DETS sectorul Centru **au activat de la 03.06.2024, până la 21.06.2024, 3 tabere cu sejur de zi**, cu un contingent de 195 copii în 3 instituții:

1. Gimnaziul "A.Păunescu" - 60 copii;
2. LT "V.Lupu" - 75 copii;
3. LT "C.Sibirschi" - 60 copii.

De la 03.06.2024, și-a început activitatea tabăra constantă "Cireșarii" cu câte 250 copii în 7 schimburi. În total - 1750 copii.

În **schimbul I** (03 - 12.06.2024) la tabăra Cireșarii s-au odihnit 214 copii, dintre care, 33 copii cu titlu gratuit.

În **Turul II**, (15-24.06.2024) s-au odihnit 250 copii, dintre care 50 copii cu titlu gratuit din Comuna Tântăreni.

În **schimbul III**, care a început la data de 27.06.2024, s-au odihnit 250 copii, dintre care 50 bilete sunt cu titlu gratuit pentru Comuna Tântăreni.

În **schimbul IV** (09 - 18.07.2024), s-au odihnit 250 copii, dintre care 50 bilete cu titlu gratuit pentru Comuna Tântăreni.

În **schimbul V** (21-30.07.2024) se odihnesc 250 copii.

Pentru **schimbul VI** (02-11.08.2024), sunt realizate, până la moment, 220 bilete.

Pentru **schimbul VII** (14-23.08.2024), sunt realizate, până la moment, 200 bilete.

Activitățile din tabără s-a desfășurat în conformitate cu programul curricular aprobat.

7.7 Actualizarea dosarelor cadastrale

Din totalul de 34 instituții subordonate:

- ✓ 30 instituții au dosarele cadastrale finalizate la 100%;
- ✓ 4 instituții (Gimnaziul nr.53, Școala auxiliară nr.5 Grădinițele nr.210 și nr.226) sunt în proces de contractare a serviciilor de înnoire a dosarelor cadastrale.

În anul 2024 au fost cheltuiți **200,0 mii lei** pentru reevaluarea dosarelor cadastrale la 11 instituții (LT T. Maiorescu, LT V. Lupu, LT pentru copii cu deficiențe de vedere, STEAM, Școala auxiliară nr.7, Grădinițele nr.8, nr.15, nr.125, nr.156, CCC Floarea soarelui și CCT Politehnic).

7.8. Pregătirea instituțiilor de învățământ din subordine către sezonul rece, 2024-2025

Din totalul de 34 instituții de învățământ (23 Grădinițe, 9 școli și 2 Centre de Creație).

- ✓ 30 instituții au încălzire centralizată (21 Grădinițe, 8 școli și CCT Politehnic).
- ✓ 3 instituții au încălzire pe gaze (IET nr.23; IET nr.133; Școala auxiliară nr.7).
- ✓ 1 instituție se încălzește pe cărbune (CCC"Floarea soarelui").

Pentru pregătirea instituțiilor către sezonul rece 2024-2025 a fost încheiat contractul nr.34/24S din 31.05.2024, privind achiziționarea serviciilor de aprobare hidraulică și spălarea hidropneumatică a sistemelor de încălzire din instituțiile subordonate.

- ✓ Au fost spălate și testate hidropneumatic sistemele de încălzire din toate 34 instituții de învățământ subordonate, inclusiv și instituțiile ce au încălzire pe gaze și cărbune.
- ✓ S-a efectuat analiza chimică a apei și s-au semnat pașapoartele tehnice pentru toate instituțiile, atât de inginerul și șeful DETS, cât și de Termoelectrica.
- ✓ Toate instituțiile sunt pregătite la 100% pentru conectarea agentului termic.

Totodată, s-a efectuat reparația a 665 m2 de acoperiș din 5 instituții subordonate (Grădinițele nr.6, nr.59, nr.156, LT C.Sibirschi și CCT Politehnic), s-a executat lucrările de reparație a acoperișului în întregime la Grădiniței nr.12 și a acoperișului de la LT pentru copii cu deficiențe de vedere.

De asemenea, DETS și Centru a achiziționat 20 tone de cărbune necesar pentru încălzirea CCC "Floarea soarelui".

Pentru combaterea ghețușului în sezonul rece 2024-2025, DETS Centru a achiziționat și repartizat:

- ✓ nisip - 7 tone
- ✓ sare - 4 tone
- ✓ lăpeți - 40 buc.

în sumă totală de **41,0 mii lei**.

De asemenea, a fost procurat și livrat **98 tone** de nisip pentru nisipiere - în sumă totală **48,3 mii lei**.
Nisipul vechi din nisipiere a fost stocat pentru utilizare ca material antiderapant.

Toate instituțiile au fost dotate cu materiale necesare pentru sezonul rece 2024-2025.

VIII. Gestionarea activității DETS sectorul Centru

8.1 Întru gestionarea activității DETS sectorul Centru, pe parcursul anului 2024 au avut loc 41 de ședințe operative săptămânale cu șefii (reprezentanții) subdiviziunilor structurale ale DETS sectorul Centru, precum și 11 ședințe, organizate de către șeful DETS sectorul Centru cu conducătorii instituțiilor din subordine. În cadrul ședințelor au fost abordate aspectele ce țin de realizările obținute și planul de activitate pentru săptămâna curentă, procesul de organizare și desfășurare a alimentației copiilor din grădinițe, asigurarea transparenței informaționale, executarea lucrărilor de reparație, salubritatea teritoriului aferent/adiacent instituțiilor și alte subiecte aferente activității organizatorico-administrative.

Au fost emise 416 de acte administrative (ordine), inclusiv:

- ✓ Ordine aferente activității de bază 123 acte;
- ✓ Ordine de personal 293 acte.

Pe parcursul anului 2024 de către DETS sectorul Centru au fost examinate 1783 solicitări, inclusiv: 960 demersuri din instituțiile de învățământ din subordine și 823 documente recepționate din diferite instanțe.

În cadrul activității, au fost sistematizate informațiile, datele, rapoartele, au fost întocmite și expediate 660 scrisori în adresa DGETS, Primăriei mun.Chishiinău, Preturii sectorului Centru, Direcției Generale Finanțe, ASP, agențiilor economice, cetățenilor, precum și în alte categorii de destinatari.

8.2. Instruirea igienică a angajaților instituțiilor subordonate

De la începutul anului 2024 au fost transferată suma totală de **18,9 mii lei** pentru instruirea igienică a:

- ✓ 226 educatori și asistenți de educatori (14916 lei)
- ✓ 45 lucrători ai blocului alimentar (3960 lei).

Toți 271 angajați ai instituțiilor din subordine supuși instruirii igienice obligatorii au participat la programul de dezvoltare a competențelor igienice în perioada de până la 28.06.2024, conform planificării.

De asemenea, pe parcursul anului 2024 au fost supuși instruirii igienice obligatorii gratuite 410 angajați ai instituțiilor din subordinea DETS și Centru:

- ✓ 317 educatori și asistenți de educatori
- ✓ 19 educatori din tabere cu sejur de zi;
- ✓ 19 educatori din tabăra Cireșarii;
- ✓ 53 lucrători ai blocului alimentară;
- ✓ 2 angajați ca personal tehnic.

8.3. Gestionarea situațiilor de avarie

Pe parcursul anului 2024 s-au produs **143 situații de avarie** în instituțiile de învățământ din subordine, inclusiv:

- ✓ 35 avarieri la sistemele de electricitate – în 20 instituții (IET nr.7, 8, 12, 23, 46, 55, 59, 92, 125, 133, 167, 174, 175, 210, 226, LT C.Sibirschi, LT V.Lupu, STEAM, CCT Politehnic, CCC Floarea soarelui).
- ✓ 77 situații de avarie a utilajului – în 23 instituții (IET nr.6, 7, 8, 12, 15, 23, 46, 53, 55, 59, 73, 78, 133, 167, 174, 175, 210, 226, 227, LT V.Lupu, LT C.Sibirschi, Gimnaziul nr.53, Gimnaziul A.Păunescu)
- ✓ 31 situații de avarie la rețele apeduct canalizare – 13 avarie (IET nr.7, 12, 46, 53, 55, 167, 226, LT T.Maiorescu, LT V.Lupu, Școala auxiliară nr.5, Școala auxiliară nr.7, STEAM și Cireșarii)

Toate avarierile au fost lichidate de grupurile de avarie cu care DETS are încheiat contract.

IX. Asigurarea transparenței informaționale

În vederea asigurării transparenței informaționale, pe parcursul anului 2024 *pe pagina web oficială a DETS* sectorul Centru (<http://detscentru.md>), precum și *pe cele ale instituțiilor subordonate s-au plasat circa 11020 de comunicate*, rapoarte și informații, republicate și pe pagina pe facebook.com a Direcției, inclusiv:

- ✓ Mediatizarea informației privind organizarea și desfășurarea activității instituțiilor de învățământ;
- ✓ Rapoarte de activitate a DETS sec.Centru;

- ✓ Acțiuni de salubritate și amenajare a teritoriului;
- ✓ Monitorizarea executării lucrărilor de reparație în instituțiile din subordine;
- ✓ Bugetul aprobat pentru anul 2024 și executarea acestuia;
- ✓ Planul de achiziții pentru anul 2024;
- ✓ Raportele de achiziții, bunurile cumpărate din bugetul CMC pe parcursul anului 2023 și a anului de raportare, grupate pe categorii;
- ✓ Lista tuturilor bunurilor donate instituției pe parcursul anului 2024 cu indicarea costului;
- ✓ Asigurarea bazei tehnico-materiale a instituțiilor subordonate;
- ✓ Meniul-Model
- ✓ alte activități organizatorice (Concursuri, acte de caritate, festivități, etc.).

Cca 1140 publicații (reposturi) pe pagina de facebook a DETS sectorul Centru

Total cca 12160 publicații.

X. Control intern managerial

În scopul realizării Legii RM nr. 229 din 23.09.2010 "Privind controlul financiar public intern", Hotărârii Guvernului nr.165 din 06.03.2024 " Cu privire la dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027"și a Standardelor naționale de control intern în sectorul public, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr.189 din 05.11.2015 a fost elaborat Planul de acțiuni, care a servit ca și instrument de mediatizare și instruire în cadrul direcției, prin asigurarea continuității și durabilității rezultatelor obținute. Mai mult, au fost stabilite obiectivele sistemului de control intern:

- ✓ elaborarea și executarea bugetului;
- ✓ planificarea și realizarea programelor/obiectivelor ;
- ✓ monitorizarea și raportarea activităților;
- ✓ atingerea obiectivelor stabiliți într-un mod economic, eficient și eficace, prin respectarea condițiilor de regularitate a managementului;
- ✓ protejarea bunurilor și informațiilor;

- ✓ prevenirea și depistarea fraudelor și greșelilor;
- ✓ asigurarea calității a documentelor contabile și producerea în timp util de informații de încredere, referitoare la segmentul financiar și de management.

Obiectivele generale a controlului intern general al DETS sectorul Centru pentru anul 2024 vizează:

- realizarea, la nivel corespunzător de calitate, atribuțiilor direcției, stabilite în concordanță cu responsabilitățile, în condiții de regularitate, eficacitate, economisitate și eficiență;
- respectarea cadrului legislativ;
- dezvoltarea și monitorizarea sistemului de control intern, precum și proceduri de evaluare și raportare, conform standardelor aprobate de organele de resort.

În anul 2024 DETS sec. Centru, conform activităților aprobate în Planul de acțiuni al Direcției Educație, Tineret și Sport sec. Centru pentru anul 2024 au fost realizate următoarele măsuri:

- au fost elaborate și prezentate Raportul de autoevaluare și Declarația de răspundere managerială, cu descrierea progresului implementării sistemului de control intern managerial la nivel de direcție (plasat pe pagina Web);
- au fost identificate **32**, revizuite, actualizate și descrise narativ/grafic (**20**) procese/subprocesse de bază;
- s-a actualizat procedurile de autoevaluare și a fost întocmit registrul riscurilor pentru anul 2024, pentru gestionarea adecvată a riscurilor legate de executarea obligațiilor stabilite conform legislației în vigoare;
- s-a prezentat analize privind dezvoltarea sistemului de control intern;
- au fost instituite proceduri de control intern conform recomandărilor oferite în cadrul misiunilor de audit de evaluare a sistemului achizițiilor publice;
- au fost elaborate și prezentate 11 rapoarte privind implementarea recomandărilor de audit, la CCRM, DAI Primăria mun. Chișinău și DGETS.

Întru executarea Ordinilor nr.12 din 13.02.2024, „Cu privire la instituirea comisiei de control la instituțiile de învățământ general subordonate” și nr. 25a din 12.03 2024, „Cu privire la atenționarea angajaților privind importanța organizării, menținerii și dezvoltării sistemului de control intern managerial în cadrul Direcției și a instituțiilor subordonate” dar și în scopul asigurării respectării cadrului legal în vigoare în perioada 01.01.31.12.2024 au fost efectuate **1082** de controale/inspecții în instituțiile din subordine a DETS sec. Centru, în conformitate cu riscuri

evaluate și cu graficul de control aprobat, dar și controalele inopinate, inclusiv pe domeniile: salarizare - 57, bunurile materiale - 58, elaborarea și executarea bugetului - 77, alimentația - 182, plata părintească - 102, asigurării respectării condițiilor de funcționare a instituțiilor de învățământ general (salubrității, cosirii, standardelor de funcționare regimul termic, de iluminat, apă și canalizare, situațiile de avariere)- 601 și CIM-5 controale/inspecții consecutive.

Verificările efectuate au elucidat un șir de probleme: în asigurarea alimentației conform prevederilor legale, carențe în evidența a timpului de muncă, inclusiv prezența la serviciul, frecvența și lista copiilor conform standardelor aprobate, eficiența utilizării produselor sanitar-igienice, neevaluare la justă valoare la capitolul lucrări de îngrijire, măturare, greblare și cosire, precum și riscuri de fraudă și corupție (colectarea banilor, neajunsuri de produse alimentare). Mai mult, deși managerii a instituțiilor din subordine sunt responsabili de toate activitățile în cadrul entității încredințate, totuși la unele din ei nu este o viziunea clară a responsabilităților stabilite, ce provoacă multe carențe.

În temeiul Legii nr.82/2017, Hotărârilor Parlamentului RM nr. 56/2017 și nr. 241/2021, H.G. nr. 23/2020 și Deciziei CMC nr.4/1 din 17.05 2022 și în scopul asigurării unui climat de responsabilizare și creștere a rezistenței la riscurile de corupție, precum și a managementului rațional a direcției pentru administrarea și prevenirea riscurilor de corupție în anul 2024 a fost aprobat Planul anticorupție a Direcției educație, tineret și sport sectorul Centru pentru anii 2024-2026. Planul nominalizat a fost plasat pe pagina WEB a instituției și adus spre cunoștința, contra semnătura, managerilor instituțiilor din subordine și tuturor angajaților a DETS sl. Centru.

XI. Provocări

Evaluând modul de planificare și implementare a acțiunilor strategice din **Planul anual de activitate al Direcției Educație, Tineret și Sport sectorul Centru pentru anul 2024** putem constata problemele majore cu care s-a confruntat instituția la realizarea obiectivelor aprobate, în special:

- asigurarea disciplinei în executarea bugetului aprobat (precizat);
- organizarea calitativă a procesului de alimentație a copiilor/elevilor în instituții de învățământ general subordonate, inclusiv prin monitorizare respectării normelor naturale și financiare;
- efectuarea achizițiilor publice de bunuri, lucrări și servicii, conform standardelor naționale, în vederea asigurării bunei funcționări ai instituțiilor de învățământ din subordine și al Direcției;

- monitorizarea executării, prin prizma a bunei execuției, contractelor de achiziție publică de bunuri, lucrări și servicii, inclusiv produselor și serviciilor alimentare, livrate instituțiilor de învățământ din subordine;
- optimizarea cheltuielilor a complexului energetic, în condiția crizei energetice (elaborarea unui plan de măsuri de eficientizarea consumului de resurse energetice, inclusiv și optimizarea iluminării în instituțiile subordonate în condițiile alinierii la standardele aprobate);
- estimarea cheltuielilor după criteriului posibilității și oportunității;
- implementarea sistemului de control intern managerial, inclusiv prin elaborarea și implementarea procedurilor de monitorizarea a tuturor proceselor gestionate;
- gestionarea eficientă a personalului;
- conlucrarea cu conducătorii instituțiilor din subordine conform responsabilităților stabilite.